

LEBRIS

We know
books

Ad**Libri**

Florin Andreescu

România

O poveste fără sfârșit
An Endless Story

România

O poveste fără sfârșit

Situată la granița estică a Uniunii Europene, a cărei membră a devenit în 2007, România reunește astăzi vechile provincii Țara Românească, Moldova și Transilvania, zone cu o evoluție istorică mai mult sau mai puțin comună, dar locuite în cea mai mare parte de români, singurii urmași ai romanilor (în afară de micul grup al româșilor) care le-au păstrat numele. Aflate de-a lungul timpului la granița marilor imperii – Roman, Otoman, Habsburgic și Rus –, provinciile românești au avut parte de o mulțime de influențe etnice și modele culturale pe care le-au asimilat diferit, uneori cu fervoare, alteori cu reținere, construindu-și treptat fizionomii complexe, cu multiple nuanțe.

Această sinteză rezultată dintr-o bogată experiență a diversității și enormul patrimoniu natural de care dispune sunt principalele atuuri care fac din România o țară care trebuie vizitată.

Cu siguranță, punctul de pornire într-o vizită în România va fi un oraș, mai mare sau mai mic, dinamic și zgomotos sau, dimpotrivă, încrâncenat, cu aer istoric, boem sau provincial. Ignorate de majoritatea turiștilor, orașele contribuie totuși la cunoașterea și înțelegerea acestei țări, iar unele dintre ele merită un statut mai bun decât cel de puncte de tranzit.

Bucureștiul este o aglomerare urbană în continuă schimbare. Haotică, agitată și derutantă, capitala României adună laolaltă zestrea fragmentară a unui târg balcanic prosper, proiectele urbanistice ale unor arhitecți ante- și interbelici care visau să facă aici „Micul Paris”, „înfăptuirile” viziunii sumbre a lui Ceaușescu despre Bucureștiul comunist, dar și semnele unei economii capitaliste cu puternică amprentă locală. Cu sau fără voia românilor, actualul Palat al Parlamentului, megalomanele edificii făcute de Ceaușescu în anii '80, a devenit principalul obiectiv turistic al Bucureștiului, punând în umbră celelalte atracții arhitectonice și culturale ale sale: Muzeul Satului, palatele neoclasice de secol XIX, bijuteriile stilului brâncovenesc etc. Câți dintre cei care vizitează Bucureștiul au răbdare și timp să intre în toate bisericile vechi și să descopere pe străzile din spatele Complexului Colțea casele în stil eclectic, cu prăvălii la parter, care reprezintă colțuri autentice din Bucureștiul perioadei Belle Époque. Câți se plimbă pe străzile din preajma fostei reședințe regale (Palatul Cotroceni) și în zona Parcurilor Herăstrău, Ioanid și Grădina Icoanei, ca să vadă frumoasele vile în stil neoromânesc, cu elemente structurale și decorative specifice arhitecturii vernaculare românești, otoman-balcanice, bizantine și chiar Renașterii italiene târzii. Este drept însă că uneori, în afară de răbdare și timp, vizitatorii Bucureștiului mai au nevoie și de imaginație ca să își poată închipui cum arătau în epoca lor de aur aceste clădiri.

Situat la aproximativ 180 de kilometri de București, la capătul unui lanț de stațiuni montane foarte cunoscute, Brașovul are un potențial turistic cel puțin la fel de mare ca cel al capitalei. Fortificațiile bine conservate și centrul medieval, închegat în jurul Bisericii Negre (XIV-XV) și Pieței Sfatului, amintesc de timpurile în care aici se afla centrul meșteșugăresc și comercial al sașilor (saxoni) din Transilvania.

Brașovul nu este însă singurul oraș cu arhitectură săsească din arcul carpatic. Coloniștii stabiliți aici începând cu secolul al XII-lea au întemeiat încă șase burguri, printre care Sighișoara, una dintre puținele cetăți medievale din lume încă locuite, și Sibiu, și astăzi superb, cu zidurile și turnurile sale, străzile înguste și abrupte, bisericile gotice și baroce și casele istorice cu acoperișuri din solzi de țiglă străpunse de lucarne lenticulare.

Cluj-Napoca, întemeiat de sași pe locul unei așezări romane, nu se poate mândri cu o moștenire arhitectonică medievală la fel de consistentă ca celelalte burguri săsești, dar este activ și avid de cultură, înscriindu-se în topul centrelor universitare românești. Capitala de suflet a Transilvaniei rivalizează la capitolul viață studentască și creativitate cu Iașiul. Capitala Moldovei timp de aproape trei sute de ani, Iașiul are o istorie și o vocație culturală extraordinară. Multe dintre edificiile vechi din centrul său au scăpat de bombardamentele din cel de-al Doilea Război Mondial, dar nu și de ambițiile comuniștilor de a schimba substanțial țesătura orașului. Au supraviețuit însă superbul Palat al Culturii în stil neogotic-flamboyant, proiectat de arhitectul I. D. Berindei, și câteva edificii religioase din secolul al XVII-lea, precum Mănăstirea Sf. Trei Ierarhi și Mănăstirea Golia. Dacă puține străzi din Iași mai amintesc de melanjul etnic ce influența arhitectura și cultura orașelor din Moldova secolelor trecute, în Galați și, mai ales, în Brăila acestea sunt în număr mai mare, ascunse printre păduri de blocuri comuniste. Este nevoie însă de bani și de interes ca să redobândească aspectul de altădată.

Mult mai modern și mai cosmopolit decât cele două porturi dunărene este Constanța, primul oraș atestat pe teritoriul României (secolul VI î.Hr.), care a profitat de poziția sa centrală pe țărmul Mării Negre și a devenit cel mai important port al țării și polul turismului estival.

În timp ce orașele din Transilvania, Moldova și Dobrogea oferă tabloul unei sinteze etnice, cele mai importante orașe din Muntenia și Oltenia – Târgoviște, Craiova și Târgu Jiu – au fost dintotdeauna locuite aproape exclusiv de români. Planurile de sistematizare din anii 1970 s-au dovedit un dezastru pentru specificul lor istoric, cartiere întregi au fost demolate în numele progresului și pentru a șterge amintirea epocii „perfide” a burgheziei, dar ici-colo au supraviețuit străzi cu locuințe negustorești și hanuri care atestă istoria lor de târguri situate la intersecția principalelor drumuri comerciale care legau Orientul de Occident.

Începutul sau punctul final al aventurii urbane românești este Timișoara, occidental nu numai prin așezare, ci și prin mentalitatea locuitorilor săi care au fost capabili să depășească diferențele etnice și religioase și au luptat ca în 1989 acest oraș să fie primul din România liber de comunism. Arhitectura barocă, Secession și modernistă, eclectismul cultural și spiritul său viu demonstrează că România urbană poate fi mai mult decât cartiere cenușii și piețe urâte de contemporani indiferenți sau cu spiritul estetic tocit de mercantilism.

Dacă prima imagine a României este oferită de orașe, cea mai autentică și mai originală este dată de sate. Situate la granița marilor imperii și civilizații, provinciile românești au avut parte și de un anumit grad de izolare care le-a permis să-și mențină o perioadă lungă structurile sociale tradiționale și o mentalitate fidelă valorilor autohtone străvechi. În ciuda industrializării și urbanizării țării, habitatul rural, anumite obiceiuri și meșteșuguri arhaice, precum și modul de viață patriarhal s-au păstrat în multe sate românești.

Una dintre cele mai dense și mai autentice zone rurale este Oltenia, ținutul cel mai românesc dintre toate. Prin satele de aici încă se mai respectă riturile legate de punerea pietrei de temelie și se luptă să supraviețuiască vechi sărbători cu caracter agrar și pastoral, cândva cu o puternică încărcătură magico-mistică. Aici se perpetuează de sute de ani meșteșuguri tradiționale precum ceramica și olăritul (Glagova, Vlădești, Ștefănești, Slătioara și Horezu), țesutul covoarelor (Osica), dulgheria, cioplitul și sculptatul lemnului (Vaideeni, Polovragi). Îndemânarea oltenilor în modelarea lemnului este pusă în evidență de prispele, foișoarele, ancadramentele ferestrelor, porțile și ușile caselor lor și de micuțele biserici din lemn din secolele XVIII-XIX, care, alături de cele cu pictură exterioară și în stil brâncovenesc, alcătuiesc un ansamblu extrem de valoros de arhitectură ecleziastică.

Dincolo de Carpați, ascunse în văile râurilor care izvorăsc din Munții Cindrel, sunt satele din regiunea etnografică Mărginimea Sibiului, vechi așezări reprezentative pentru civilizația pastorală românească. Deși arhitectura tradițională tinde să dispară, construcțiile moderne înlocuindu-le pe cele vechi, mărginenii se ocupă și azi cu păstoritul și prepararea brânzei, după rânduilele din bătrâni, și sunt încă atașați de obiceiurile lor și de portul popular alb-negru pe care îl îmbracă cu mândrie în zilele de sărbătoare.

Compus din pindileu (fustă creață), cămeșă, zădie (șorț înflorat), pomată (brâu), zgardă și cunună cu mărgelile și cristale, costumele tradiționale de nuntă din Țara Oașului este o adevărată operă de artă, cântărește până la 25 de kilograme și costă o mică avere.

Consisting of a pindileu (pleated skirt), a blouse, a zădie (floral apron), a pomată (waistband), a collar, and a crown of pearls and beads, the traditional costume worn at a Oaş Country wedding is a true work of art, weighing up to four stones and costing a small fortune.

Și mocanii din Țara Moților au rămas fideli tradițiilor și ocupațiilor lor. Satele acestora cu case vechi din bârne, cocoțate pe postamente din piatră și cu acoperișul țuguat din șindrilă, sunt risipite în preajma bisericilor de lemn, la fel de frumoase în simplitatea lor ca cele din Maramureș. În aceste locuri în care meșteșugul dulgheriei s-a transmis din tată în fiu, lemnul prinde numeroase forme, de la șindrilă și vase la fluier și tulinicele care astăzi mai sunt folosite doar pentru a chema în zori moții la Târgul de Fete de pe Muntele Găina.

Între dealurile și văile împădurite ale zonei de sud-est a Transilvaniei, cultura săsească a supraviețuit aproape neschimbată timp de opt secole până acum câteva decenii când majoritatea sașilor au plecat în Germania lăsându-și pustii casele lor mari, aliniate perfect de-a lungul străzilor care gravitează în jurul bisericilor întărite cu ziduri de apărare și turnuri. Din cele 300 de biserici fortificate care existau altădată în Transilvania, astăzi mai sunt doar 150. Șapte dintre acestea (Biertan, Câlnic, Dârjiu, Prejmer, Saschiz, Valea Viilor și Viscri) au fost incluse în Patrimoniul Mondial UNESCO, dar de restul nu mai știe prea multă lume și dispar una câte una odată cu ultimii sași, uitați pe nedrept de cei cărora le-au dat un model extraordinar de viață și civilizație.

Relativa izolare în curbura nordică a Carpaților a făcut ca satele de pe văile Marei, Cosăului, Izei și Vișeuului să capete o individualitate puternică pe care și-au conservat-o într-un mod surprinzător până astăzi. Viața în Maramureșul istoric mai ține cont de calendarul agrar și pastoral marcat de sărbători creștine și precreștine, datinile străvechi sunt respectate cu sfințenie și nu au fost uitate cântecele, dansurile, portul popular și mai ales meșteșugul cioplierii lemnului, pe care maramureșenii îl iau în serios indiferent dacă fac modeste obiecte casnice, porți monumentale sculptate migălos, case tradiționale din bârne sau biserici cu turlă înalte și zvelte. Bisericile de lemn din Budești-Josani, Desești, Bârsana, Poienile Izei, Ieud-Deal, Șurdești, Plopiș și Rogoz se numără printre cele mai interesante monumente de arhitectură religioasă din lume, alături de cele din Bucovina (Arbore, Humor, Moldovița, Pătrăuți, Probota, Sfântul Gheorghe din Suceava și Voroneț), toate monumente UNESCO.

În pădurile din Carpații Orientali și Meridionali și în Apuseni există numeroase exemplare de cocoș de munte (*Tetrao urogallus*). O pasăre foarte sperioasă, acesta poate fi admirat în natură extrem de rar, în special în lunile aprilie-mai, când se desfășoară împerecherea sau rotitul.

In the forests of the Central and Eastern Carpathians and the Apuseni Mountains there are numerous western capercaillies (Tetrao urogallus). A very retiring species, it can be spotted in the wild only rarely. The best chances of a sighting are in April and May, when the capercaillies mate.

Meșteri în cioplirea lemnului au fost dintotdeauna și bucovinenii, după cum dovedesc casele lor cu pridvor deschis și bisericile din județul Suceava, făcute din bârne de brad sau stejar încheiate în coadă de rândunică. Deși satele din Bucovina sunt mai puțin conservatoare, în câteva se mai păstrează meșteșugul cioplierii lemnului, ca și cel al încondeierii ouălor de Paște (Ciocănești) și al modelării ceramicii negre (Marginea), ceea ce dovedește că nu numai izolarea le-a asigurat supraviețuirea, ci și credința oamenilor că nu sunt forme de primitivism, ci de artă pură. În ultimele decenii febra modernizării a pătruns însă în multe sate aducând, din păcate, pe lângă facilități specifice vieții citadine și bulversarea sistemului de valori. Probabil, peste câteva generații, unele sate vor dispărea, altele vor căpăta un aspect tot mai pronunțat de așezări suburbane, și „la țară” va mai însemna doar satele turistice, cu o rusticitate întreținută artificial.

La fel de valoroasă și de sensibilă la efectele modernizării ca România rurală este și România sălbatică, patrimoniul natural al acestei țări al cărei relief este dispus în amfiteatru concentric de la munte la mare.

Aproximativ 5% din suprafața țării are statut de arie naturală protejată și 2,43% din aceasta o reprezintă Rezervația Biosferei Delta Dunării. De mai bine de 16 000 de ani, al doilea fluviu ca mărime din Europa, Dunărea, formează la vărsare o deltă, un păienjenis de brațe, canale, lacuri, ghioluri, grinduri, întinderi nesfârșite de stufrăși și păduri subtropicale (Letea și Caraorman) cu arbori seculari năpădiți de liane, cu dune de nisip și cai sălbatici. Toate acestea alcătuiesc un extraordinar muzeu al biodiversității care a fost înscris pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Datorită varietății geologice și biologice, sub protecția UNESCO MAB (Man and the Biosphere) au intrat și Parcul Național Munții Rodnei, dominat de spinarea de piatră care șerpuiește între vârfurile Pietrosu și Ineu, și Retezatul, muntele unde natura a adunat laolaltă câte puțin din frumusețea celor mai neîmblânzite colțuri din Carpați. Primul parc național al României, Retezatul are un relief tipic glaciatic, cu văi, lacuri, depozite și circuri glaciare, dar și chei, peșteri și avene care constituie habitat pentru 1 190 de specii de plante, dintre care 90 endemice, 185 de specii de păsări și 55 de specii de mamifere.

Romania

An Endless Story

Situated at the easternmost edge of the European Union, of which it became a member in 2007, present-day Romania incorporates the old provinces of Wallachia, Moldavia and Transylvania, regions whose historical evolution has differed to a greater or lesser extent, but which are mainly inhabited by Romanians, the only descendents of the Romans (apart from the Romansh people) to have preserved that ethnonym. Having bordered over the centuries great empires – the Roman, Ottoman, Hapsburg and Russian – the Romanian provinces have been subject to a host of ethnic and cultural influences, which they have assimilated in different ways, sometimes with enthusiasm, sometimes with reserve, gradually constructing a complex, highly nuanced identity. This synthesis of rich human diversity and enormous natural wealth is one of Romania's principal attractions, making it a must-see country.

The starting point for any visit to Romania will certainly be a city, be it large or small, dynamic and noisy or, contrariwise, frozen in time, with a bohemian or provincial atmosphere. Ignored by the majority of tourists, the cities nevertheless contribute to an understanding of Romania, and some of them ought to enjoy a better status than merely transit points for visitors.

Biserica de lemn din Sânmihaiu Almaşului, judeţul Sălaj.
Bisericile de lemn din judeţele Sălaj şi Maramureş sunt unice prin tehnica arhitecturală şi armonia proporţiilor, dar şi prin eleganţa decoraţiunilor sculptate şi prin pictură.

*The wooden church of Sînmihaiu Almaşului, Sălaj County.
The wooden churches of Sălaj and Maramureş are unique in their architectural technique and the harmony of their proportions, as well as in the elegance of their carved decorations and murals.*

Bucharest is a continuously changing urban conglomeration. Chaotic, bustling and even bewildering, the capital of Romania combines the fragmented heritage of an old, prosperous Balkan town, the planning projects of the pre-First World War and interwar architects who dreamed of turning it into a "Little Paris", the grim "achievements" of Ceauşescu's vision of a communist Bucharest, and the signs of a burgeoning market economy with a strongly local flavour. Whether Romanians like it or not, what is now the Palace of Parliament, the megalomaniacal structure Ceauşescu ordered to be built in the 1980s, has become one of Bucharest's main tourist attractions, overshadowing other architectural and cultural places of interest, such as the Museum of the Village, the neo-classical palaces of the nineteenth century, the jewels of the Brîncoveanu style, etc. How many visitors to Bucharest have the time and patience to look inside every old church or to explore the streets behind the Colţea Complex, the eclectic houses with ground-floor shops, which are authentic corners of Belle Époque Bucharest? How many are prepared to stroll the streets around the Cotroceni Palace (a former royal residence) or around Herăstrău Park, Ioanid Park and the Icoanei Gardens, where they will see beautiful villas in the neo-Romanian style, which combine structural and decorative features specific to the Romanian vernacular, Ottoman-Balkan, Byzantine and even Italian late Renaissance architecture? It is true, however, that apart from time and patience visitors to Bucharest will also need imagination in order to appreciate what these buildings must have looked like in their heyday.

Situated approximately 180 km from Bucharest, at the end of a chain of famous mountain resorts, Braşov has a tourist potential at least as great as that of the capital. Its very well preserved fortifications and mediaeval town centre, which developed around the Black Church (fourteenth-fifteenth century) and Sfatului Square, are reminders of the times when this was the manufacturing and trading centre of the Transylvanian Saxons.

But Braşov is not the only city within the arc of the Carpathians to have preserved its Saxon architecture. The colonists who began to settle in Transylvania in the twelfth century founded another six fortified cities, including Sighişoara, one of the few mediaeval fortresses in the world that is still inhabited, and Sibiu, which is still resplendent today, with its mediaeval walls and towers, steep, narrow streets, gothic and baroque churches, and historic buildings, whose roof tiles are pierced by lens-like skylights.

Cluj, founded by the Saxons on the site of a Roman settlement, does not boast a mediaeval architectural heritage as consistent as that of the other Saxon burghs, but it is a lively centre of culture and one of Romania's top university cities. The spiritual heart of Transylvania is rivalled as a capital of student life by the city of Jassy. The capital of Moldavia for almost three hundred years, Jassy has had an extraordinary cultural history and vocation. Many of the buildings in the city's historic centre escaped the bombing in the Second World War, only to fall victim to the communists' ambitions to transform the urban fabric. The superb Palace of Culture, designed by architect I.D. Berindei in a flamboyant neo-Gothic style, has survived, however, as have the most important religious edifices, such as the seventeenth-century Three Hierarchs Monastery and Golia Monastery. Whereas in Jassy few streets still recall the ethnic mix that culturally and architecturally characterised the cities of Moldavia in centuries past, in Galaţi and, in particular, in Brăila these can be found in greater numbers, tucked away among the forests of communist-era blocks. But it would take money and commitment for them to be restored to their former glory.

Much more modern and cosmopolitan than the two Danube ports is Constanţa, the oldest historically attested city (sixth century B.C.) on the soil of what is now Romania. Thanks to its central position on the Black Sea coast, Constanţa is the country's most important port and is a major centre for tourism in the summer season.

Whereas the cities of Transylvania, Moldavia and Dobruđa present a tapestry of ethnic influences, the major cities of Wallachia – Tirgovişte, Craiova and Tîrgu-Jiu – have always been inhabited almost exclusively by Romanians. The systematisation of the 1970s proved to be disastrous for their architectural heritage: whole districts were demolished in the name of progress and in order to erase the memory of the "perfidious" bourgeois period, but here and there streets with old merchant houses and inns have survived to bear witness to the history of these towns lying at the crossroads of the main trade routes linking East and West.

The departure point or terminus of any Romanian adventure is Timişoara, a western city thanks not only to its geographical location but also the outlook of its inhabitants, who have managed to overcome their ethnic and religious differences and who made this city the first in Romania to be liberated from communism in 1989. Its baroque, Secession and modernist architecture, cultural eclecticism and lively spirit demonstrate that urban Romania can be much more than merely grey concrete blocks and towns disfigured by indifference and mercantilism.

Although the first image of Romania is the one presented by its cities, its authentic and original image is to be found in the villages. Situated at the margins of great empires and civilisations, the Romanian provinces were always subject to a certain degree of isolation which allowed them to maintain for a long time their traditional social structures and a mentality faithful to ancient native values. In spite of industrialisation and urbanisation, the rural habitat, certain archaic customs and crafts, and a way of life untouched by modernity have been preserved in many Romanian villages.

One of the most authentic rural regions is Oltenia, the most Romanian of all the provinces. In the villages here, ancient rituals are still respected, such as those connected to laying the foundation stone of a house, and the old agrarian and pastoral festivals, once charged with magical meanings, still survive. Traditional crafts such as pottery (practised in Glagova, Vlădeşti, Ştefăneşti, Slătioara and Horezu), carpet weaving (Osica), and carpentry and woodcarving (Vaideeni, Polovragi) have been handed down here for hundreds of years. The Oltenians' skill in woodcarving is on display in the traditional porches, belvederes, window frames, doors and gates of the region's houses and in its eighteenth and nineteenth century wooden churches, which, with their Brîncoveanu-style exterior murals, are priceless monuments of ecclesiastical architecture.

Beyond the Carpathians, hidden in the valleys of the rivers that rise in the Cindrel Mountains can be found the villages of the Mărginimea Sibiului ethnic region, ancient settlements that are representative of Romanian pastoral culture. Although the traditional architecture is beginning to disappear, with old buildings being replaced by modern structures, the inhabitants of these parts still make their living from sheep rearing and cheese making, according to age-old methods, and they are still attached to their ancestral customs and white and black folk costume, which they wear with pride on high days and holy days.

Măştile – antropomorfe, zoomorfe sau demonice – însoţesc datinile de peste an, păstrând reminescente de cultură arhaică şi magică şi încifrând numeroase semnificaţii.

The anthropomorphic, zoomorphic, and demonic masks worn as part of traditional celebrations throughout the year preserve echoes of archaic magical practices and are replete with symbolic meanings.

The shepherds of Moți Country have also remained loyal to their customs and traditional occupations. Their villages, consisting of old log houses, perched on stone foundations and with tapering shingle roofs, are scattered around the central point of wooden churches, which are just as beautiful in their simplicity as those in Maramureș. In this region, the craft of woodworking is passed on from father to son. Here, wood acquires numerous forms, from shingles and vessels to flutes and alpenhorns, which even today are used to call the Moți at dawn to the Maids' Market on Mount Găina.

Among the wooded hills and valleys of south-eastern Transylvania, Saxon culture survived almost unchanged for eight centuries, that is, until three or four decades ago, when the majority of the Saxons emigrated to Germany, abandoning their large houses, perfectly aligned along streets that surround a fortified church. Of the three hundred fortified churches that once existed in Transylvania only one hundred and fifty remain today. Seven of them (Biertan, Cîlnic, Dîrjiu, Prejmer, Saschiz, Valea Viilor and Viscri) are listed as UNESCO world heritage sites, but many are unknown except to very few people and are disappearing one by one as the last Saxons emigrate. These unjustly forgotten churches are the last vestiges of an extraordinary culture and way of life.

The relative isolation within the northern bend of the Carpathians caused the villages of the Mara, Cosău, Iza and Vișeu valleys to develop their own strong individuality, which is surprisingly well preserved even today. Life in historic Maramureș still takes account of the agrarian and pastoral calendar, and is marked by Christian and pre-Christian holidays. Ancient customs are piously respected here, and folk dances, songs, costume and, above all woodcarving have not been forgotten. The inhabitants of Maramureș take woodcarving very seriously, regardless of whether they be making everyday household objects or their meticulously carved monumental gates, traditional houses or slender-spined churches. The wooden churches at Budești, Josani, Desești, Bîrsana, Poienile Izei, Ieud Deal, Șurdești, Plopiș and Rogoz are among the most interesting monuments of ecclesiastical architecture in the world, along with the painted monasteries of Bukowina (Arbore, Humor, Moldovița, Pătrăuți, Probota, and Voroneț, and the Church of St George in Suceava), all of which are UNESCO monuments.

Mănăstirea Sucevița, monument UNESCO, a fost ridicată spre sfârșitul secolului al XVI-lea de Movilești, o familie de mari dregători și cărturari. Monumentul, care îmbină elemente gotice și bizantine, conservă pictura originală, rafinată și îndrăzneță.

Sucevița Monastery, a UNESCO World Heritage Site, was built in the late sixteenth century by the Movilești, a family of high officials and bookmen. Combining Gothic and Byzantine architectural features, the monastery has preserved its original frescoes, which were painted on a bold emerald-green ground.

The inhabitants of Bukowina have always been master woodworkers, as is proven by their open-porch houses and the churches of Suceava County, made of fir or oak beams fitted together using dove-tail joints. Although the villages of Bukowina are less conservative than elsewhere, in a number of them the craft of woodcarving has been preserved, as has traditional Easter egg painting (in Ciocănești) and black ceramics (in Marginea), proving that it is not only isolation that has ensured their survival, but also the locals' belief that these are not primitive forms but genuine art in its own right. In the last few decades, the fever to modernise has penetrated many villages, however, bringing with it, alas, not only the amenities of urban life but also a collapse in traditional values. In a few generations, some villages will probably disappear, while others will acquire an increasingly suburban look, and the countryside will then mean nothing but tourist villages with an artificially maintained rusticity.

Just as important and as sensitive to the effects of modernisation is wild Romania, the country's natural heritage, whose relief is arranged concentrically, like an amphitheatre, going from mountain to sea.

Around five per cent of the country's surface area is protected natural habitat, and 2.43% of this consists of the Danube Delta Natural Biosphere. For more than 16,000 years the second longest river in Europe, the Danube forms a delta where it empties into the Black Sea, a web of channels, lakes, marshes, sandbanks, endless expanses of reeds, subtropical forests (Letea and Caraorman) with ancient trees draped with lianas, and dunes over which roam herds of wild horses. The Delta is an extraordinary museum of biodiversity, which is listed as a UNESCO World Heritage site.

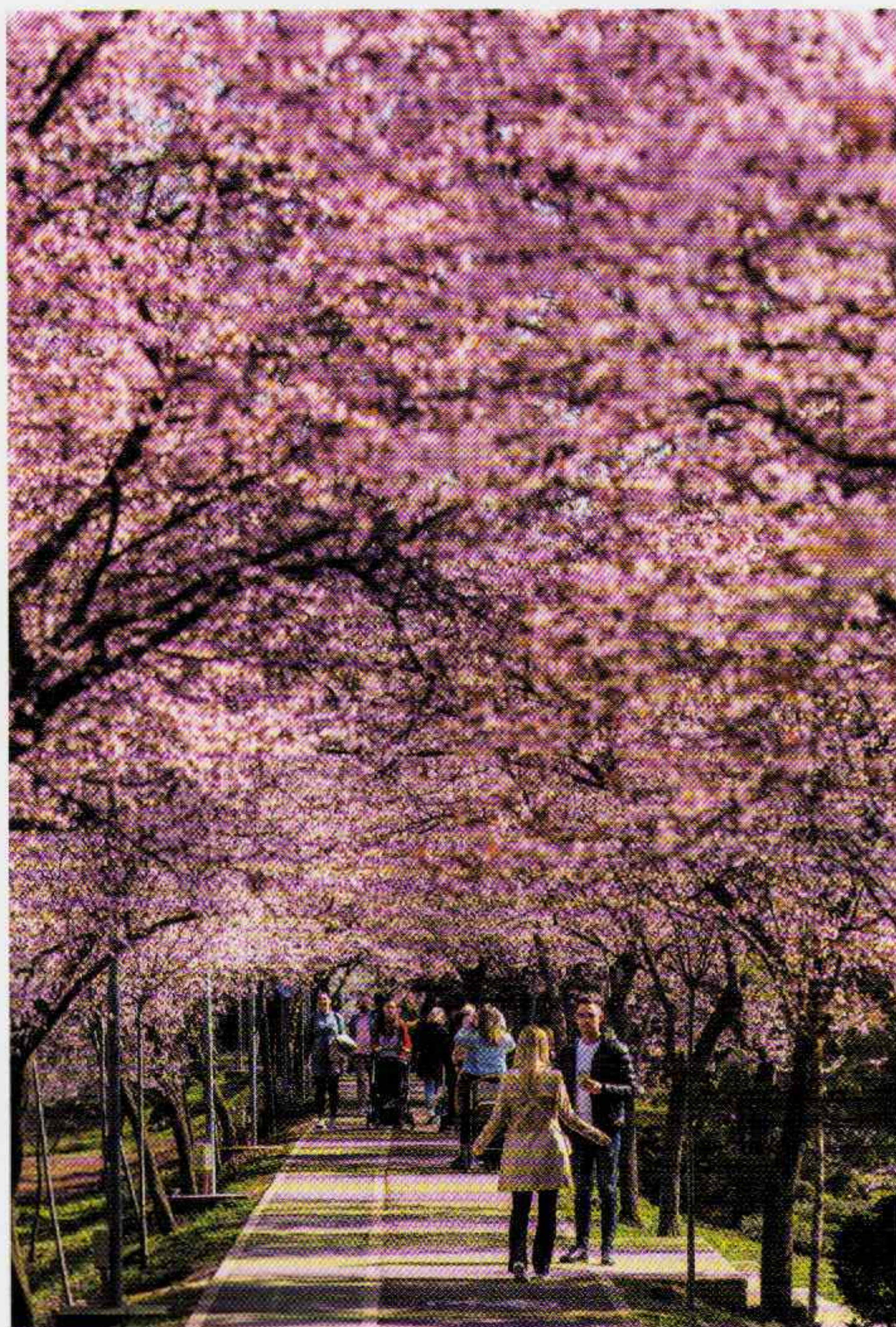
Thanks to its geological and biological variety, the Rodnei Mountains National Park, dominated by a spine of rock that snakes between the Pietrosu and Ineu summits, has come under the protection of UNESCO MAB (Man and the Biosphere), as has Retezat, a mountain that gathers together something of the beauty of all the wildest corners of the Carpathians. Romania's first national park, Retezat has a typical glacial relief, with valleys, lakes and cirques, as well as gorges, caves and swallow holes, which provide a habitat for 1,190 species of plants, of which 90 are endemic, 185 species of birds and 55 species of mammals.

If you are looking to discover wild Romania, you ought not to stop here. You can also enjoy the wild beauty of Piatra Craiului, a huge outcrop of limestone rock, and hike along the Deubel Trail, the most arduous mountain route in the country. Mountains cover approximately one third of the surface area of Romania and make up its most varied and wildest landscapes: spectacular crests (Ceahlău, Făgăraș, Bucegi), deep gorges running between sheer walls of limestone rock (the Sohodolului and Nerei gorges, the Cernei Valley), alpine cataracts and deep caves (the Vântului Cave stretches for 50km), salt caves (the Șase Iezi Cave), underground glaciers (Scărișoara), caves with prehistoric paintings (Coliboaia, Gaura Chindiei II), museums of mineralogy (the cave in Valea Rea, Urșilor Cave), and unique ecosystems such as that found in the Movile Cave (near Mangalia), whose life forms are based on chemosynthesis.

Once you have developed a taste for wild landscapes, you can set out in search of Romania's virgin forests. Although many areas have suffered as a result of uncontrolled logging, Romania still has the most extensive and best preserved virgin forests in temperate Europe, which, thanks to their uninterrupted

stability, are home to numerous rare plant and animal species. Most of these forests are found on the slopes of the mountains, but also in the Sub-Carpathians, in the plain, and even in the Danube Delta. It is well worth taking a walk through the virgin beech woods of the Nerei heights or those that have grown over the ruins of the Dacian forts of Grădiștea Muscelului. Likewise, not to be missed are the oak forests of Runcu-Groși, the centuries-old forests of Slătioara and Giumalău, the deciduous woods of Comana, and the Letea Forest, a miniature jungle in the Danube Delta. If you are in Dobrudja, you should walk the Culmea Pricopanului trail in the Măcinului Mountains National Park to see the steppe landscapes of the region's plateau. The trail will then take you to the still pristine beach at Vadu, where you can contemplate the sea.

Having seen all these things, you will understand that any attempt to define Romania will necessarily be over-simple, approximate, incomplete and, of course, subjective, because the country's image is dynamic, continually adapting to new situations; that image can neither be crammed inside a single definition or exhausted by a single book.

La plimbare pe aleea cu cireși japonezi din Timișoara
A stroll along the lane of Japanese cherry trees, Timișoara

Biserica Evanghelică din orașul Bistrița – ridicată între anii 1320 și 1470, în stil gotic, și refăcută în secolul al XVI-lea în stil renascentist. Turnul acesteia (75 m) este cel mai înalt turn medieval din țară.

The Evangelical church of Bistrița, built in the Gothic style from 1320 to 1470 and rebuilt in the Renaissance style in the sixteenth century. At 246 feet in height, it is Romania's tallest mediaeval tower.

LBRIS

We know
books